

Valtuustoaloite Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuusto

Kättilön synnytyspelkovastaanotto asiakkaalle maksuttomaksi

Pohjois-Karjalan haastavaan väestökehityskulkuun vastaamiseksi tarvitsemme suunnitelmallisempaa perheellistymisen tukemista ja sen esteiden purkamista Pohjois-Karjalassa. Nykypäivänä perheellistymiselle on useita esteitä, joista yksi merkittävä on synnytyspelko.

Vaikeaa synnytyspelkoa kokee arvion mukaan noin 6–10 % raskaana olevista. Synnytyspelon taustalla voi löytyä mm. psyykkistä sairastavuutta, aiemmin koettua seksuaalista ja muuta väkivaltaa tai huonoja synnytyskokemuksia. Synnytyspelko altistaa synnytyksessä traumatisoitumiselle, vaikka takana olisikin teknisesti normaalisti sujunut alatiesynnytys. Noin 1–3 %:lle synnyttäjistä kehittyy traumaperäinen stressireaktio (PTSD) synnytyksen jälkeen. Synnytyspelko lisää myös riskiä synnytyksen jälkeiselle masennukselle ja varhaisen vuorovaikutuksen ongelmille.

Synnytyspelon hoidolla ei vaikuteta ainoastaan synnytyskokemukseen, vaan myös synnyttäjän ja koko perheen myöhempään hyvinvointiin, kiintymyssuhteen muodostumiseen ja varhaiseen vuorovaikutukseen vauvan kanssa. Huonon synnytyskokemuksen läpikäyminen ja tunteiden käsittely ehkäisevät traumaperäisen stressireaktion kehittymistä.

Synnytyspelon hyvällä hoidolla on merkitystä myös seuraavan raskauden kannalta; käsittelemättä jäänyt pelko on huono lähtökohta tulevalle uudelle synnytykselle. Traumatisoitunut synnyttäjä ei uskalla suunnitella uutta raskautta ja perheen lapsiluku jää mahdollisesti toivottua pienemmäksi. Mikäli uusi raskaus alkaa, on synnyttäjällä usein toive keisarileikkauksesta synnytyspelon vuoksi.

Tällä hetkellä synnytyspelon vuoksi Siun sotella voi tavata neuvolan terveydenhoitajan lisäksi sekä äitiyspoliklinikan gynekologia että kättilöä. Molemmista vastaanotoista peritään poliklinikamaksu (66,70e). Vastaanotolla voi käydä raskausaikana ennen synnytystä sekä synnytyksen jälkeen. Kaikilta Siun sotella synnyttäneiltä kysytään synnytyskokemuservio (VAS 0-10). Arvion ollessa huono, alle 5, synnyttäjälle tarjotaan mahdollisuutta keskustella synnytyspelkokättilön kanssa parin kuukauden kuluttua synnytyksestä. Vastaanoton maksullisuus voi olla osalle perheistä este vastaanottaa keskusteluaikaa ja mahdollisuutta käsitellä mahdollisesti syntyneitä synnytystraumaa.

Puretaan perheellistymisen esteet ja huolehditaan ettei perheellistyminen jää synnytyspelosta kiinni.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että hyvinvointialueelle selvitetään kättilön synnytyspelkovastaanoton maksuttomuuden käyttöönottoa.

Joensuussa 9.12.2025

Lähteet:

[Synnytyspelko - Terveyskirjasto](#)

[Synnytyspelko - Duodecim](#)

Allekirjoitukset ja nimenselvennykset

Maija Kuivalainen

Petteri Tahvanainen

Jenni Tervo

Jussi Hermaja

Alia Dannenberg

Teija Alanen

Reetta Haverinen

Ninni Saarinen

Anni Järvinen

Virve Mikkonen

Maija Silvennoinen

Arja Holopainen

Karita Kaita

Sari Huovinen

Auvo Gustafsson

Sari Kangas

Tarja Hyykky

Mirja Karhinen

Mika Piironen

Asseri Kinnunen

Henry Määttä

Anna Karjula

Sanna Kosonen

Tuula Pakarinen

Jasmin Pyöriäinen

Jertta Harinen

Irmeli Stenberg-Louko